

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂRE nr. 1279

din 20 noiembrie 2014

Cu adresa nr./IJ/...../DIJ/2014, Inspecția Judiciară a înaintat Consiliului Superior al Magistraturii raportul din data de 7.11.2014, prin care s-a dispus sesizarea Secției pentru judecători, pentru a stabili dacă doamna judecător M. C., judecător în cadrul Curții de Apel G..., a încălcat dispozițiile art. 3 alin.(2) și art.10 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/24.08.2005.

Analizând lucrarea nr./IJ/...../DIJ/2014 și văzând înscrisurile atașate, Secția pentru judecători reține următoarele:

Prin rezoluția Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii din data de 29.08.2014, s-a dispus înaintarea sesizării formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-Direcția Națională Anticorupție, la Inspecția Judiciară, pentru efectuarea verificărilor referitoare la posibila încălcarea a Codului deontologic de către doamna M. C., judecător în cadrul Curții de Apel G....

Sesizarea a fost înregistrată la Inspecția Judiciară la data de 2.09.2014, sub numărul de mai sus.

În ceea ce privește sesizarea privind încălcarea codului deontologic, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-Direcția Națională Anticorupție

se referă la „o situație apărută în legătură cu dosarul nr...../2014 aflat pe rolul Curții de Apel G...., ce generează aspecte ale deontologiei profesionale”.

S-a menționat că judecătorul de drepturi și libertăți, doamna C. M., a fost investită cu soluționarea contestațiilor formulate de către inculpați în cauza penală nr...../2014 a Curții de Apel G...., Secția Penală.

La termenul de judecată din data de 14.08.2014, reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-Direcția Națională Anticorupție –Serviciul teritorial G..... a formulat cerere de recuzare a doamnei judecător C. M. invocându-se dispozițiile art.64 lit.(f) Cod procedură penală, în sensul conturării unei suspiciuni rezonabile privind o posibilă afectare a imparțialității judecătorului în soluționarea cauzei, determinată de relația de rudenie cu doamna avocat C. S., cu toate că aceasta nu a avut calitatea de apărător în respectiva cauză. Se susține că reprezintă un fapt notoriu colaborarea doamnei avocat C. S. cu domnul avocat H. D., avocat ales al inculpatului M. F. în cauza penală nr./2014.

Se mai menționează că până la data de 5.07.2011, cabinetele de avocatură ale doamnei avocat C. S. și ale domnului avocat H. D. au avut același domiciliu fiscal, iar în prezent își desfășoară activitatea în aceeași locație. De asemenea, se susține că doamna avocat C. S. a fost prezentă în sala de judecată a Tribunalului G... la data de 8.08.2014, alături de avocatul H. D., dată la care instanța de fond a soluționat propunerea de arestare preventivă formulată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-Direcția Națională Anticorupție –Serviciul teritorial G... cu privire la aceeași inculpați.

În cauză s-au efectuat verificări preliminare, în limitele de competență permise de dispozițiile art. 46 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fiind administrată proba cu înscrisuri și audierea doamnei judecător D. L. C..

Prin raportul din data de 7.11.2014, în temeiul art. 36¹ din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 326/2005, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data sesizării, Inspekția Judiciară a dispus sesizarea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii pentru a stabili dacă, în

cauză, doamna judecător C. M. din cadrul Curții de Apel G...., a încălcat dispozițiile art. 3 alin.(2) și art.10 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/24.08.2005.

Secția pentru judecători apreciază că nu există indicii privind încălcarea de către doamna C. M., judecător în cadrul Curții de Apel G..., a dispozițiilor art. 3 alin. (2) și art.10 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/24.08.2005, având în vedere următoarele argumente:

Standardele de conduită aplicabile magistraților - judecători și procurori- reies din valorile justiției, bazate pe dreptate și echitate. Acest lucru cere magistratului un comportament de mare responsabilitate atât față de sine însuși, față de părți, dar și față de întreaga societate.

Deontologia magistratului se bazează pe valorile pe care acesta trebuie să le aibă la bază în activitatea sa profesională.

Potrivit dispozițiilor art.90 alin. (2) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, *„relațiile judecătorilor și procurorilor la locul de muncă și în societate se bazează pe respect și bună-credință”*.

Potrivit art.3 alin.(2) din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor *„judecătorii și procurorii trebuie să își exercite funcția cu obiectivitate și imparțialitate, având ca unic temei legea, fără a da curs presiunilor și influențelor de orice natură”*.

Pe de altă parte, art. 10 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor dispune că *„în caz de incompatibilitate, judecătorii și procurorii sunt datori să se abțină, potrivit legii.”*

Pentru a putea reține o încălcare a normelor deontologice menționate se impune a fi analizate dispozițiile legale care reglementează conduita magistratului în administrarea actului de justiție, în concret trebuie să se constate că doamna judecător M. C., prin atitudinea adoptată în soluționarea cauzei, a adus atingere imparțialității sau a aparenței de imparțialitate a magistratului.

Potrivit art. 4 alin.(1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, judecătorii sunt obligați ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora, să respecte Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

Potrivit Principiilor de la Bangalore cu privire la conduita judiciară „Imparțialitatea este indispensabilă exercitării funcției judecătorești. Ea este necesară nu numai hotărârii înseși, ci și întregii succesiuni de etape prin care se ajunge la ea. Acest principiu presupune ca judecătorul să își exercite funcția de magistrat fără părtinire, fără subiectivism, fără idei preconcepute și să adopte o conduită, atât în instanță, cât și în afara acesteia, care să câștige și să mențină încrederea publicului, a juriștilor și a părților în imparțialitatea judecătorilor și a justiției, în general”.

În Recomandarea nr. CM/Rec(2010)12 a Comitetului Miniștrilor către statele membre cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilitățile (adoptată în data de 17 noiembrie 2010 la cea de-a 1098-a întâlnire a delegaților miniștrilor), avându-se în vedere că în exercitarea atribuțiilor judiciare rolul judecătorilor este esențial în protecția drepturilor omului și libertăților fundamentale s-a statuat, totodată, că „Judecătorii, care sunt parte a societății pe care o deservesc, nu pot administra justiția într-o manieră efektivă fără încredere din partea publicului”. ”Judecătorii ar trebui să acționeze și să fie percepuți ca acționând liber de orice influență externă nepotrivită în procedurile judiciare”.

Pentru a asigura deplina obiectivitate în înfăptuirea actului de justiție și a proteja drepturile părților, legiuitorul a prevăzut în mod expres cazurile în care magistratul, datorită unor împrejurări de natură personală, nu poate participa la judecarea sau instrumentarea unui dosar precum și formele procesuale de rezolvare a unor astfel de situații.

Aceste cazuri se găsesc înscrise în Codul de procedură civilă, Codul de procedură penală, art. 105-106 din Legea 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea

transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, modificată prin Legea 144/2007.

Mijloacele procesuale pentru rezolvarea situațiilor de incompatibilitate a judecătorilor și procurorilor prevăzute de Codul de procedură civilă și Codul de procedură penală sunt: abținerea, recuzarea și strămutarea.

În cauza de față, ceea ce i se impută, în principal, doamnei judecător M. C. este faptul că nu a formulat declarație de abținere de la soluționarea cauzei nr...../2014 înregistrată pe rolul Curții de Apel G..., Secția penală și pentru cauze cu minori.

În acest context, Secția reține că maniera în care doamna judecător C. M. a ales să acționeze în administrarea actului de justiție nu a fost de natură a crea suspiciuni privind imparțialitatea sa.

Astfel, împrejurarea că sora doamnei judecător C. M. își desfășoară activitatea într-un cabinet de avocatură care are sediul în același imobil cu cabinetul de avocatură în care își desfășoară activitatea apărătorul unuia dintre inculpații din cauză, nu a fost de natură a afecta aparența de imparțialitate a magistratului precum și a prestigiului justiției, ca valoare socială ocrotită de lege.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, referindu-se la conceptul de imparțialitate, a statuat că aceasta se definește prin „absența prejudecăților sau a părerilor preconcepute”.

În acest context, s-a decis că imparțialitatea trebuie apreciată atât din punct de vedere subiectiv, luându-se în considerare convingerile sau interesele personale ale unui anume judecător într-un anumit caz, cât și potrivit unui test obiectiv, care stabilește dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a exclude vreo îndoială motivată din acest punct de vedere. Imparțialitatea obiectivă constă „în a pune problema dacă independent de conduita personală a judecătorului, anumite fapte verificabile justifică suspectarea imparțialității acestuia din urmă.” Dacă există o îndoială justificată, judecătorul bănuit de atitudine părtinitoare trebuie să se retragă de la judecarea cauzei (hotărârea din 24.05.1989 Hauschildt c. Danemarca).

Imparțialitatea obiectivă a tribunalului presupune a se stabili dacă, independent de conduita personală, unele împrejurări sau fapte ce pot fi verificate pot justifica existența

unor bănuieli legitime cu privire la lipsa de imparțialitate a unui judecător. Se consideră că în această materie chiar și aparențele au un rol deosebit, deoarece, într-o societate democratică tribunalele trebuie să inspire justițiabililor deplină încredere.

Potrivit dispozițiilor art. 2 alin. 3 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată, „judecătorii sunt independenți, se supun numai legii și trebuie să fie imparțiali”, iar în condițiile art. 5 alin. 2 „judecătorii și procurorii sunt obligați să se abțină de la orice activitate legată de actul de justiție în cazuri care presupun existența unui conflict între interesele lor și interesul public de înfăptuire a justiției sau de apărare a intereselor generale ale societății, cu excepția cazurilor în care conflictul de interese a fost adus la cunoștință, în scris, colegiului de conducere al instanței sau conducătorului parchetului și s-a considerat că existența conflictului de interese nu afectează îndeplinirea imparțială a atribuțiilor de serviciu”.

Astfel, poziția judecătorului chemat să judece o cauză trebuie să fie complet obiectivă, fiind suficient să se creeze aparența unei relații apropiate, ce poate da naștere unei îndoieli legitime cu privire la respectarea de către judecător a obligației de imparțialitate.

De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că imparțialitatea personală a unui magistrat se prezumă până la proba contrară (*cauza Hauschildt c. Danemarca*, 24 mai 1989).

Sub acest aspect, se impune a se stabili dacă împrejurările reținute în cuprinsul sesizării sunt de natură a justifica unele temeri rezonabile ale părții cu privire la o lipsă de imparțialitate obiectivă a judecătorului, de natură a aduce atingere imaginii de independentă de care trebuie să se bucure acesta, pentru a respecta dreptul părții la un proces echitabil.

În speță, aspectele prezentate nu sunt suficiente pentru a se crea premisele unei îndoieli legitime cu privire la respectarea de către magistrat a obligației de a judeca în mod imparțial și obiectiv. Împrejurarea că avocatul uneia dintre părți are sediul profesional în același imobil în care își are sediul profesional cabinetul de avocatură în cadrul căruia își desfășoară activitatea sora judecătorului, nu este prin ea însăși de natură

a crea o bănuială legitimă, justificată cu privire la o eventuală lipsă de imparțialitate în soluționarea cauzei.

Mai mult, din verificările efectuate de Inspekția Judiciară a rezultat că doamna judecător C. M. este percepută, în cadrul colectivului instanței, ca un judecător asupra căruia nu planează dubii cu privire la imparțialitatea sa și că această formulează declarații de abținere în toate cazurile în care există o situație de incompatibilitate.

De asemenea, este relevant și faptul că în cauza nr...../2014 a Curții de Apel G...., cererea de recuzare formulată de reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție a fost analizată de un judecător imparțial și independent, care, verificând situația concretă, a stabilit inexistența unei atingeri aduse imparțialității magistratului.

În acest context, trebuie avută în vedere și împrejurarea că ulterior formulării cererii de recuzare în cauza nr...../2014, doamna judecător C. M., în situații similare în alte cauze, a formulat declarații de abținere, care au fost analizate în condițiile legii și respinse ca nefondate.

Referitor la susținerea în sensul că doamna avocat C. S., sora doamnei judecător C. M., ar fi fost prezentă în ședința de judecată în care au avut loc dezbaterile în cauza nr...../2014, Secția reține că prezența doamnei avocat nu este consemnată în cuprinsul practicei încheierii de ședință din data de 8.08.2014, aceasta neavând calitatea de apărător al vreunei părți.

Secția de judecători apreciază că din probele administrate de către Inspekția Judiciară, nu rezultă, în mod obiectiv, faptul că atitudinea doamnei judecător C. M. s-ar fi poziționat în afara standardelor de conduită impuse de statutul profesiei.

În considerarea celor de mai sus, Secția reține că modalitatea în care doamna judecător M. C. a înțeles să administreze actul de justiție nu se circumscrie actelor ilicite prevăzute în normele invocate din Codul deontologic al magistratului și, privind din prisma unor observatori externi rezonabili, nu se creează percepția unei depășiri a puterii conferite de lege în sensul afectării aparenței de imparțialitate.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 40 lit. f) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, raportate la dispozițiile art. 36¹

din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea nr. 326/2005 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret,

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 – Constată că nu există indicii privind încălcarea de către doamna M. C., judecător în cadrul Curții de Apel G..., a dispozițiilor art.3 alin. (2) și art. 10 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/24.08.2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 815/08.09.2005.

Art.2 - Prezenta Hotărâre nr. 1279/20.11.2014 se comunică doamnei M. C., judecător în cadrul Curții de Apel G..., Direcției resurse umane și organizare și Inspecției Judiciare.

Data în București, la data de 20 noiembrie 2014

Președinte,

Judecător